

TÁLTOSPRÓBA – 2018–2019

3. próba: Meséj nekem királylányokról és királyfiakról!

A csúnya királyfi és a szép királykisasszony – Fótonfót király – Tizenkét királykisasszony

1. MESE MORZSÁK

Mesemorzsaink a Táltospróba három meséjéből potyogtak ki. Tegyetek rendet! Csoportosítsátok mesék szerint a szócsoportokat, s a történések sorrendjében jegyezzétek le megoldási lapotokra azokat!

A	átbucskázott – csattogott – szemétdombon – összehordta – rongyot
B	biztos – régen – egyszer – tizenkét – leánya
C	egyszer – hetedhét – Óperenciás-tengeren – egyszer – király
D	elvette – legnagyobbikat – lakodalmat – csaptak – éjjel
E	elvitte – vékát – beleragasztotta – repült – vissza
F	eridj – nyugodtan – jelentkezéssel – megleped – kisasszonyokat
G	fölszedte – kötényébe – csirkét – szaladott – örömmel
H	gondolkozott – megölelte – megcsókolta – háromszor – csúnya
I	gondolt – színaranyból – veretett – tizenkét – aranytükröt
J	hercegek – lányokat – elvitték – hajóba – túlsó
K	hetedhét – országon – király – leánya – csillag
L	hintóba – ültek – udvarába – aznap – lakodalom
M	hirdette – országban – tizenkettő – lesni – járkálnak
N	katona – feküdt – ágyba – aluszik – horkolt
O	kiásatta –azonnal – megsiratta – aranyládikót – csináltatott
P	királyfi – városba – palotájába – gyémántos – gúnyáját
R	meghallotta – királyfi – világhíres – elment – leánynézőbe
S	megy – erdőben – nézeget – varjút – madzagon
T	ott – aranyménes – legelt – varjú – megkérdezte
V	tavon – tizenkét – herceg – hajóval – kisasszonyokat
Z	verték – dobot – muzsikáltak – belebújt – szénakazalba

2. FÉL MONDATOS JÁTÉK

A titkosírással lejegyzett szavak a mesék néhány mondatkezdetét jelölik. Olvassátok el ezeket, majd keressétek meg, melyik befejezés illik az idézetekhez!

Kulcs:

TÁLTOSPRÓBA = ÁTTLSORPBÓA

A mondatok eleje:

1.	RAAR / YGREETK...	5.	TIT / A / AGDZMÁ...
2.	SCKA / LÁJL / LEBÉE...	6.	ÉPZNRÉT / ENM / DAMO...
3.	EDOHYG / ATOPODTT...	7.	ETTTSED / AMAGD...
4.	LIEYN / ELÉGNNEYL...		

A mondatok vége:

A	amerre én repülök
B	biztosan egy szögben akadtál meg
C	hogyne adnám, de három csók jár érte
D	de nem akar bejönni, úgy sietett, hogy rendesen fel sem öltözött
E	még a cipőmet sem takarítottam ki
F	megengedtem, hogy te kitakarítsd az én csizmámat
G	megsíratta, aranyládikót csináltatott neki, abba tette
H	mintha megittad volna, s öntséd a kebeledbe
I	szép királykisasszony, adjon egy csókot, s legyen a magáé
J	szép királykisasszony, nézd meg magad benne

3. TITKOS SZAVAK

Titkos szavak a harmadik próba fejtörőiből sem hiányozhatnak. A táblázatban rejtőző kifejezésekkel találkoztatok a Táltospróba három meséjében. Keressétek meg, majd csoportosítsátok ezeket! Figyeljete, mert most is kakukktojásokra bukkanhattok!

A	A	A	L	G	N	R	A	A	Y	U	Y	*	R	N
Y	A	A	R	C	A	K	Y	R	J	Á	*	R	N	T
Á	*	A	I	Á	*	Ú	Y	K	B	J	T	L	B	R
U	A	*	T	I	Y	O	S	N	H	N	Ó	D	R	*
Á	S	Z	*	N	F	L	E	E	Á	T	E	Ü	T	G
I	*	J	H	R	T	G	*	I	Á	*	A	Ó	H	R
L	S	N	*	N	M	E	D	T	É	Y	I	A	*	A
V	N	P	S	T	I	I	B	R	N	U	*	I	G	I
*	G	O	*	E	Ú	*	N	P	D	R	R	N	Y	S
A	É	*	N	E	A	O	Z	B	L	Á	Y	V	K	*

Kulcs:

14	12	10	8	6	4	2	1	3	5	7	9	11	13	15
----	----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

4. SZÓKÍGYÓ

A szókigyókban szereplő mondatok a *Tizenkét királykisasszony* c. mesében olvashatók. Tagoljátok szavakra az idézeteket!

a) Találjátok ki, melyik szó hiányzik a szókigyókból!

b) Állapítsátok meg, melyik kifejezés felesleges az idézetekben!

1.	KIISHIRDETTEAZORSZÁGBANHOGYANNAKADEGYLEÁN YTAKÖZÜLAKIMEGTUDJALESNIHOGYHOLJÁRKÁLNAKA ZÓSÁNTALEÁNYAI.
2.	JELENTKEZETTHOGYŐÁLMOSANSZERETNÉKITALÁLNI SZERETNÉHOGYHOVÁJÁRNAKAKISASSZONYOK.
3.	MIKORLEÉRKEZTEKAZONAHOSSZÚRENGETEGLEPCSŐ NHÁTEGYTISZTAMUZZSIKÁLÓÉRKEZTEK.
4.	MIKORAVÍZPARTJÁRAÉRTEKKISZÁLLOTTAKAVITORLÁ SHAJÓBÓLSATIZENKÉTKARONFOGTAATIZENKÉTKISA SSZONYTSMENTEKBEATEREMBE.
5.	AHERCEGEKHAMARKARONFOGTÁKALÁNYOKATSELVIT TÉKAFENEKETLENTÓPARTJÁRABELÉÜLTETTÉKŐKETA SVISSZAVEZETTÉKŐKETATÚLSÓPARTRA.
6.	AKATONABIZONYSÁGULMEGMUTATTAKIRÁLYNAKAR ÉZÁGATEZÜSTKANALATAZMEGAZARANYPOHARATAKK ORAZTÁN MÁRMINDENTELHITTAKIRÁLY.
7.	SAKKORELVETTEALEGNAGYOBBIKATNAGYLA KODALM ATCSAPTAKHÉTNAPHÉTÉJJELFOLYTABORSAMÁLNASZ ÖRP.

5. EGY KÜLÖNLEGES RUHADARAB

„...itt van ez a vékony szivarpapírnyi kabát, amelyik a földig eltakar. Ezt tedd be a zsebedbe. S akkor aztán, mikor ezt magadra öltöttesz, tiszta láthatatlanná változol” – mondta a remete a katonának a *Tizenkét királykisasszony* c. történetben.

Vajon ti mire használnátok egy ilyen különleges ruhadarabot? Beszéljétek meg, mikor, miért öltöntenétek magatokra! Jegyezzetek le ötleteitekből hármat!

6. SZÓKERESŐ

A táblázatban szereplő szavakat is a *Fótonfót király* c. mesében olvashattátok. Illesszétek össze a magánhangzókat és a mássalhangzókat! Segítségül eláruljuk, hogy mind a tíz szóval arra a kérdésre tudtok válaszolni: „Mit csinált? Mit csináltak?”.

B L B J T
B R P L T
C S T T G T T
D H J K D T T
F L M S Z T T

Á A A O
A A E
A O O
Á O O
Á U Á O

H Z M N T
K R G T T
M G D G L T T
R P R N C S L T
T B C S K Z T T

E Á O
E E Ú
E E Ü
E Ö Ö
U A O O

7. SZÁMOLGATÓ

Végezzétek el a megadott matematikai műveleteket! Ezután az eredmények növekvő sorrendjében olvassátok össze a szótagokat! Ha ügyesek vagytok, kiderül, mi a csapat teendője!

A	$84 - 37$	BEN	$98 - 42$	DÁST,	$16 + 29$	HÁ	$64 : 8$
JÚ	$44 + 17$	KE	$21 : 7$	KÖZ	$100 - 63$	LÁST	3×8
LYAN	$43 - 28$	MELY	7×7	MON	$18 + 26$	O	$99 - 88$
PEL!	$89 - 13$	RE	$100 - 29$	RES	$63 - 58$	ROM	$45 : 5$
SE	$54 : 9$	SZE	8×8	SZÓ	3×7	TEK	$63 : 9$
		VAGY	8×4	VAR	$33 + 25$		

8. ELVARÁZSOLT MESE

– *Felséges királykisasszony! Szép az aranytűk, szépek a csirkéi, de még szebb dolgot láttam az inas szobájában!* – újságolta a szobaleány a királykisasszonynak. A mese folytatásában tizenkét felesleges kifejezést találtak. Keressétek meg ezeket!

Futottak az inas szobájába, s amint beléptek, a szeme is káprázott a királykisasszonynak a szertelen ragyogástól.

– Jaj de szép guzsaly, jaj de szép piros kender! De szeretnék ruhát fenni ebből! – mondotta a királykisasszony. – Kívánj akármit, megfizetem érte.

Mondotta az inas:

– Nem kívánok én sokat, szép királykisasszony, adj két csókot, s legyen az tiéd a rozsdás aranyguzsaly.

Egy kicsit gondolkozott a szeplős királykisasszony, de bizony megcsókolta az inast, s szaladott vissza a szobájába. Hanem volt, ami volt eddig, most jött csak az igazi! Harmadnap éjszaka elővette az aranytükrot, felakasztotta a falra, s csak várta, hogy jöjjön a szobaleány, bizonyosan tudta, hogy megáll előtte. Hát csakugyan jön szökdécselve a szobaleány, meglátja a tükrot, odaszalad, belenéz, s abban a pillanatban elkezdi a csilingelő tükör muzsikálni. Azt hitte, hogy az angyalok muzsikálnak. Szaladott a királykisasszonyhoz:

– Jöjjön, jöjjön, felséges királykisasszony, látott-e már muzsikáló tükrot?

Mennek az inas szobájába, hanem mikor beléptek, akkor a tükör nem muzsikált.

– Hiszen ez nem muzsikál – mondotta toporzékolva a királykisasszony.

Szól az inas:

– Csak állj elébe, szép királykisasszony, nézd meg magad benne!

Odament a királykisasszony, pislogva belenézett a tükörbe, egyszerre megzendült a muzsikája, s szólott olyan szépen, olyan keservesen, hogy a királykisasszonynak majd megszakadt belé a szíve.

– Add nekem ezt a tükröt – könyörgött a királykisasszony.

Mondja az inas:

– Neked adom, hogyan adnám, de kedden három csók jár érte.

De most nem is gondolkozott a királykisasszony, meglelte, megcsókolta háromszor azt a csúnya, torzonborz legényt. Éppen abban a pillanatban lépett a szobába papucsban a király. Szörnyű haragra gerjedt, amikor látta, hogy az ő leánya, az a világhíres szép királykisasszony csókolja ezt az undok, csúnya legényt.

– Ki a házamból, ha kedves az életed! – ordított a király, s világgá kergette a leányát, világgá az együgyű inast is.

9. MESÉLŐ KÉPEK

A *Királylányokról és királyfiakról* c. mesekönyvet Kállai Nagy Krisztina illusztrálta. Figyeljétek meg a képet, s állapítsátok meg, miben tér el az a kötetben szereplő eredetitől!

10. ÜGYES KEZEK

A Táltospróba utolsó feladatában is számítunk az ügyes kezű táltoskákra. Válasszátok ki a három meséből a számotokra legkedvesebb szereplőt! Készítsétek el textilből kedvenceteket!

A feladat megoldását **2019. június 3-ig** a megoldási lapokon várjuk a mesepostán:

**Katona József Könyvtár – „TÁLTOSPRÓBA”
6000 kecskemét, Piaristák tere 8.**